

KARTOVÝROČÍ 2024

17. října 2024

Vít VOŽENÍLEK

Univerzita Palackého v Olomouci

Zdeněk STACHOŇ

Masarykova univerzita, Brno

KARTOVÝROČÍ 2016-2023

- 2016 300 let Müllerova mapa Moravy**
- 2017 200 let Stablního katastru**
- 2018 100 let ČSR / 500 let Klaudyánova mapa Čech**
- 2019 450 let Fabriciova mapa Moravy / 400 let Aretinova mapa Moravy**
- 2020 300 let Müllerova mapa Čech / 450 let Theatrum Orbis Terrarum**
- 2021 školní kartografie / 200 let od narození Blaže Kozenna**
- 2022 digitální kartografie / 30 let Atlas životního prostředí a zdraví**
- 2023 vojenská kartografie / 10 let normy STANAG 2586**

Strabón

63 př. n. l. – 24 n. l.

Tvrdil, že „...mezi geografy není nikdo, kdo by procestoval více zemí v těchto končinách než on.“

- **17 svazků geografického díla**
- využil Eratosthénovy poznatky
- **první zmínka o našem území**
- stanovil pravidla pro kreslení map

Pei Xiu

224–271

„Klaudius Ptolemaios Číny“

- otec vědecké kartografie v Číně
- zavedl soubor zásad pro tvorbu map (měřítko, výškopis, směr, vzdálenost, sklon nahoru a dolů)
- použití kladů listů

Kniha Rogerova

(Kitab Rudžar) Tabula Rogeriana

1154

870 let

Abu Abdallah Muhammad al- Idris al-Qurtubi al-Hasani al-Sabti

Ebstorfská mapa

1234 (nebo 1214)

790 let
(810 let)

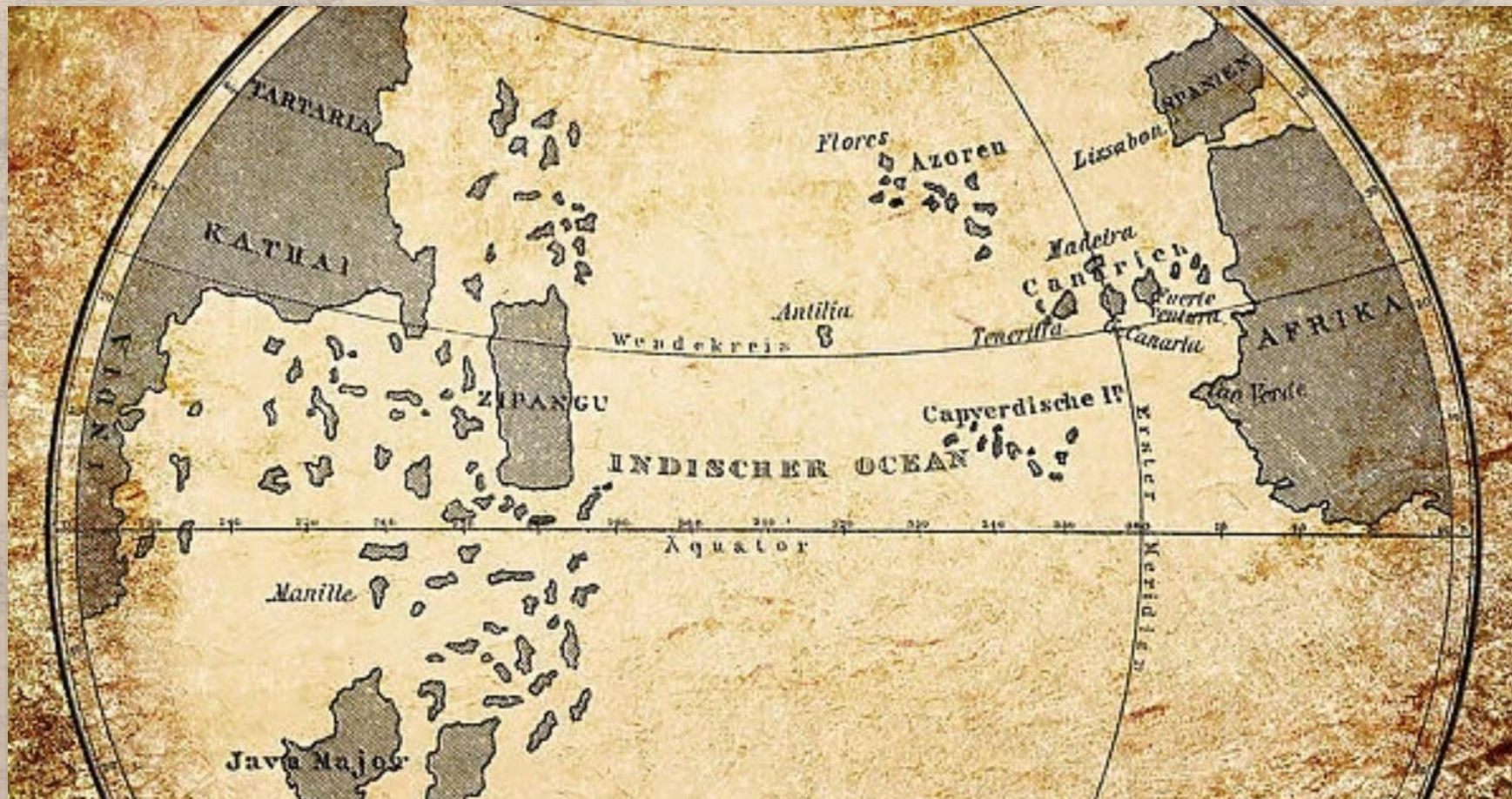
- oltářní Mappae Mundi
 - uprostřed Jeruzalém
 - Morava, Labe, Odra
 - Moravané, Boemové, lidožrouti
- průměr 356 cm
- 30 pergamenových listů
- shořela při bombardování za 2. sv. války
- černobílé fotografie z roku 1891 a barevné před zničením

Mapa Paola Toscanelli

550 let

1474

- chybné rozměry Země před objevnými plavbami

Smlouva Tordesillas

530 let

7. června 1494

- rozdělení světa mezi Španělsko a Portugalsko
- 370 leguas západně od Kapverd
- papež Alexandr VI.

Mercatorova mapa Evropy

1554

- první samostatná mapa Evropy

470 let

Gerhard Mercator

440 let

1512-1584

- od dřevorytu k mědirytině
- autor úhlojevného zobrazení
- oprostil se od Ptolemaia
- zavedl symboliku
- od gotického písma k italské kurzívě antikvy
- autor řady map, glóbů, atlasů (přesvědčil Abrahama Ortelia k sestavení prvního moderního atlasu 1570)

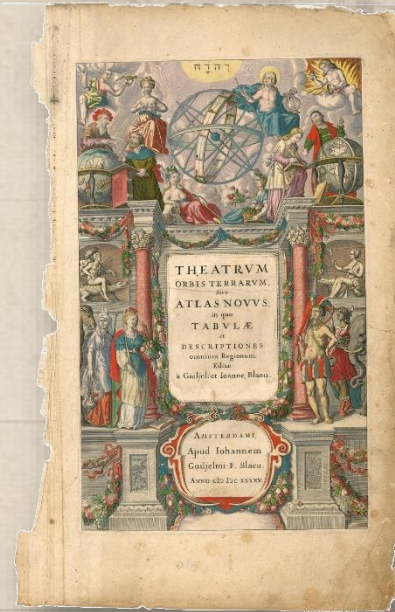

Atlas Novus

1634

- Willem Janszoon Blaeu (1571-1638)

390 let

První atlas Skotska

1654

- Jan Blaeu (1596-1673)

370 let

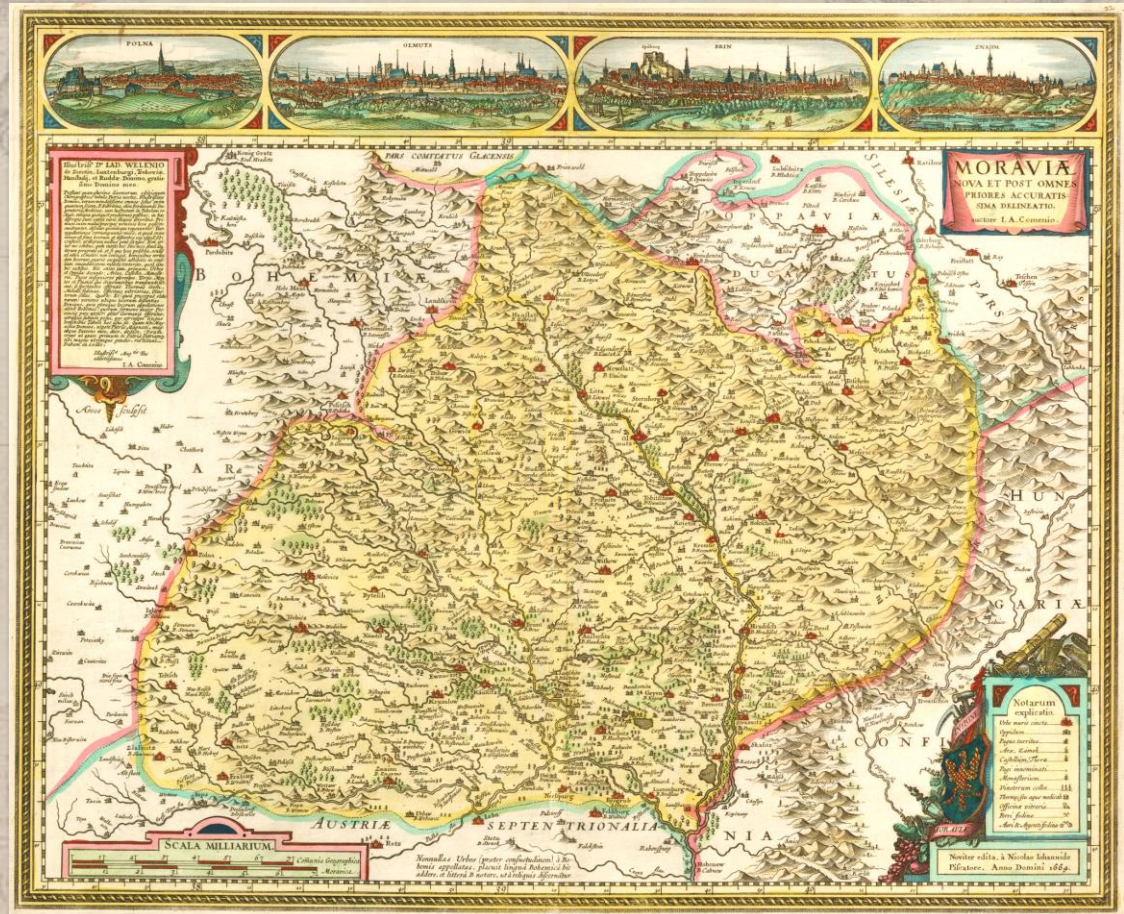

Komenského mapa Moravy

1624 / 1664

400 let
380 let

- 1 : 470 000
- 500 názvů
- 4 veduty
- z 13 mědirytin
asi 105 vydání

KARTOVÝROČÍ 2024

International Cartographic Association

65 let

1959

WE MAPS

International Cartographic Association
Association Cartographique Internationale

- 9. června 1959 v Bernu
- iniciátor Carl Mannerfelt
- prezident Eduard Imhof

Další výročí

1654 **první berní rula**

1684 **druhá berní rula**

1934 **definitivní vojenské mapování**

1934 **S-JTSK přijat jako základní
souřadnicový systém**

1984 **Atlas ze sčítání lidu, domů a bytů 1980**

Děkujeme za pozornost!

Vít VOŽENÍLEK

Univerzita Palackého v Olomouci

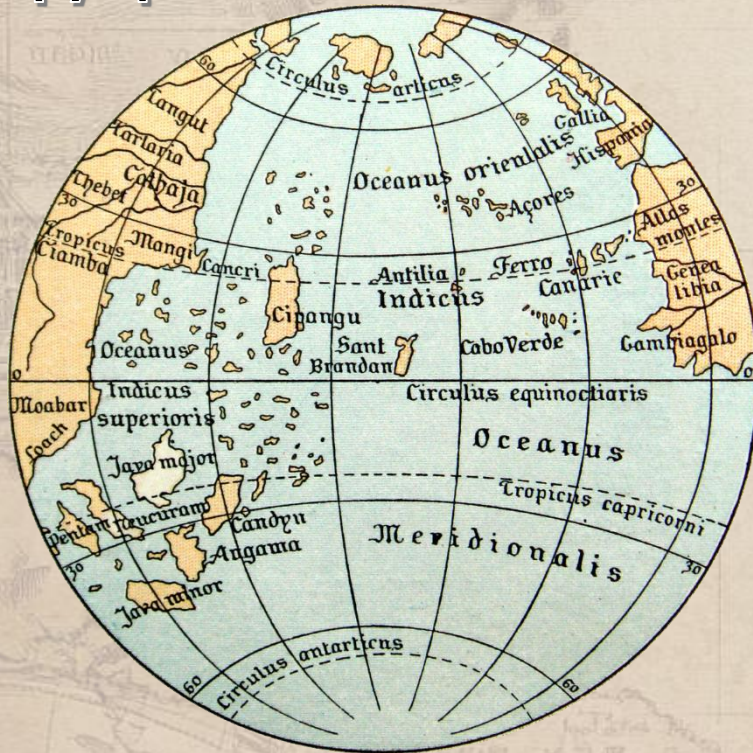
Zdeněk STACHOŇ

Masarykova univerzita, Brno

Globus Martina Behaima

550 let

1474

- 50 cm v průměru
- výtvarná stránka od G. Glockendona
- glóbus nazval „Erdapfel“ (zemské jablko)